

рівень соціального захисту сімей. Подальший розвиток цієї сфери має бути спрямований на підвищення ефективності, доступності та справедливості системи соціальної допомоги.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 № 2811-ХІІ : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>
3. Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми : Постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 № 1751 : станом на 11 лют. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-п#Text>
4. Яригіна Є. П. Соціальне забезпечення сімей з дітьми: міжнародний досвід та українська модель : монографія. – Харків : Моноліт, 2016. – 196 с.
5. Право соціального забезпечення України : підручник. За ред. О. М. Ярошенка. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 560 с.
6. Колодій А. М. Соціальне право України : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 312 с.

КОЛІНКО Ігор Олександрович,
кандидат юридичних наук
доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності та національної безпеки
Національна академія внутрішніх справ,
м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах соціально-економічної трансформації суспільства, глобалізаційних викликів та зростаючих вимог до ефективності державного управління питання публічного управління у сфері економічного розвитку набуває особливої актуальності. Економічне зростання виступає не лише основою добробуту населення, а й ключовим чинником стабільності держави, її конкурентоспроможності на міжнародній арені. Саме тому публічне управління, як система взаємодії органів влади, інститутів громадянського суспільства та бізнес-середовища, повинне забезпечувати створення сприятливого середовища для сталого економічного розвитку. Оцінка економічного розвитку потребує системного аналізу не лише економічних, але й соціальних показників. Сучасні концепції підкреслюють важливість сталості, інклюзивності та людського потенціалу як ключових чинників розвитку. Це створює передумови для формування ефективної державної політики, спрямованої на підвищення якості життя населення та конкурентоспроможності економіки [1].

Питання ролі держави в економіці є одним з фундаментальних у теорії публічного управління й економічної науки. Упродовж історії ці уявлення змінювались, формуючи різноманітні теоретичні підходи – від мінімального втручання до активної участі держави у всіх сферах господарського життя. На сучасному етапі економічного розвитку відбувається синтез класичних і новітніх поглядів, що відображає складність і динамізм глобальної економіки, особливо в умовах криз, війни, кліматичних викликів і цифрової трансформації [2].

У сучасних умовах особливу роль набувають підходи, які орієнтовані на партнерство між державою, бізнесом і громадянським суспільством (модель публічно-приватного партнерства, governance-парадигма). Держава не лише керує, а й координує, модерує, фасилітує співпрацю суб'єктів у досягненні спільних цілей. Такий підхід відповідає концепції сталого розвитку, цифрової трансформації та інноваційної економіки. Він передбачає, що роль держави полягає в створенні «екосистеми розвитку» — умов, за яких кожен суб'єкт (громада, бізнес, інвестори) має інституційну й ресурсну спроможність розвиватись [3].

Роль держави в економіці еволюціонувала від мінімального контролю до активної участі, залежно від економічних умов, соціальних викликів та наукових парадигм. У сучасному світі держава не просто втручається в економічні процеси, а забезпечує передумови для розвитку через інституційну спроможність, партнерство, цифровізацію й забезпечення публічних благ. Ефективне публічне управління має спиратись на поєднання різних теоретичних підходів, адаптуючи їх до конкретних національних умов.

Ефективність публічного управління у сфері економіки є однією з ключових складових стабільного економічного розвитку країни. Оцінювання ефективності управлінських практик допомагає виявити слабкі місця в політиці та її реалізації, а також удосконалювати процеси прийняття рішень. З огляду на багатогранність публічного управління, ефективність оцінюється за допомогою кількох критеріїв та індикаторів. Зокрема, основними підходами до оцінки є результативність, економічність, доцільність і сталий вплив.

Результативність є одним з основних критеріїв ефективності публічного управління, що відображає здатність урядових структур досягати поставлених цілей. Вона вимірюється через:

1. Виконання стратегічних цілей та завдань. Наприклад, успіх в реалізації національних економічних програм, таких як покращення інфраструктури, підвищення рівня життя населення чи зниження безробіття.

2. Досягнення конкретних результатів. Оцінка того, чи відповідають кінцеві результати очікуваним результатам або ж виправдовують очікування громадян та бізнесу.

Індикаторами результативності можуть бути:

- темпи економічного зростання (ВВП, продуктивність праці);
- зниження рівня безробіття;
- збільшення кількості новостворених робочих місць;

успіхи в інноваційній та технологічній трансформації.

Оцінка ефективності публічного управління у сфері економіки за допомогою критеріїв результативності, економічності, доцільності та сталого впливу є важливим інструментом для підвищення якості державного управління. Кожен з цих критеріїв дозволяє зрозуміти, наскільки добре уряд використовує наявні ресурси для досягнення цілей розвитку, як забезпечує довгострокову стабільність і як ефективно реагує на виклики поточного часу. Врахування всіх цих аспектів дозволяє побудувати більш ефективну та стійку економічну політику.

Ефективне управління економікою вимагає застосування комплексних підходів, які дозволяють забезпечити стабільний розвиток, оптимальне використання ресурсів та досягнення довгострокових цілей. Серед таких підходів найбільш відомими є системний, процесний та стратегічний. Кожен з них враховує цілісність, динамічність і довгостроковість економічних процесів, сприяючи ефективному управлінню.

Отже удосконалення інституційних та інноваційних чинників ефективності публічного управління, таких як кадровий потенціал, електронне врядування та інформаційні технології, впровадження новітніх методів управління та технологій дозволить значно підвищити ефективність адміністративних процесів, забезпечить прозорість та інтегрування державної служби з громадськістю. Вищезазначене дозволяє зробити висновок, що для забезпечення ефективного публічного управління необхідно поєднувати інституційну спроможність, інноваційні технології та інтелектуальний потенціал кадрів, щоб адаптувати управлінську систему до нових вимог і викликів сучасного світу. Усі ці аспекти сприяють створенню стійкої та динамічної економічної системи, здатної досягти стабільного і сталого розвитку в умовах глобальних змін.

Список використаних джерел

1. Яремко І. І. Ефективність публічного управління та адміністрування: проблеми та напрями вдосконалення процесів оцінювання. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2022. Вип. 1. С. 7.
2. Матвієвський Н. Теоретичні засади дослідження розвитку національної економіки в контексті міжнародного досвіду. *Академічні візії*. 2024. Вип. 36.
3. Феценко В. М. Сучасні економічні теорії: концептуальні витoki та еволюція змістовного наповнення. *Сучасні економічні теорії: історія, методологія та перспективи розвитку* : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (м. Київ, 2016). 2016. Вип. 10. С. 9–16.